

ความเหมาะสมของขนาดยาพาราเซตามอลที่ส่งจ่าย
ให้แก่ผู้ป่วยเด็ก ณ แผนกตรวจผู้ป่วยนอก
โรงพยาบาลรามารามิบัติ

นางสาว ดวงรัตน์ นิยมไทย
นางสาว ชุตติกานต์ ดำสุวรรณ

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2543

DOSE APPROPRIATENESS OF PARACETAMOL
PRESCRIBED FOR PEDIATRIC PATIENTS
AT OUT PATIENT DEPARTMENT,
RAMATHIBODI HOSPITAL

**MISS DUANGRAT NIYOMTHAI
MISS CHUTIKAN DAMSUWAN**

**A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN
PARTIAL FULLFILMENT
OF THE REQUIRMENT FOR
THE BACHELOR DEGREE OF SCIENCE IN
PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY
2000**

บทคัดย่อ

ความเหมาะสมของขนาดยาพาราเซตามอลที่สั่งจ่ายให้แก่ผู้ป่วยเด็ก ณ แผนกตรวจผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลรามาริบัติ

ดวงรัตน์ นิยมไทย, ชุตติกานต์ คำสุวรรณ

อาจารย์ที่ปรึกษา: บุษบา จินดาวิจักษณ์*, สุวิมล ณ บางช้าง**

*ภาควิชาเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

**ฝ่ายเภสัชกรรม โรงพยาบาลรามาริบัติ

คำสำคัญ: ยาพาราเซตามอล, ขนาดยาต่ำกว่าขนาดแนะนำ, ขนาดยาสูงกว่าขนาดแนะนำ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหมาะสมของขนาดยาพาราเซตามอลที่สั่งจ่ายให้แก่ผู้ป่วยเด็ก โดยทำการศึกษาจากใบสั่งยา ณ แผนกตรวจผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลรามาริบัติ ระหว่างวันที่ 5 มิถุนายน – 30 มิถุนายน 2543

ผลการศึกษาได้ใบสั่งยาจำนวน 854 ใบ พบใบสั่งยาที่มีความไม่เหมาะสมของขนาดยาพาราเซตามอลที่สั่งจ่ายจำนวน 268 ใบ คิดเป็นร้อยละ 30.0 จากจำนวนใบสั่งยาทั้งหมด จำแนกเป็นใบสั่งยาที่มีความไม่เหมาะสมซึ่งมีขนาดยาต่ำกว่าขนาดแนะนำจำนวน 255 ใบ คิดเป็นร้อยละ 28.5 ในจำนวนนี้เป็นใบสั่งยาที่มีขนาดยาต่ำในระดับที่ไม่ให้ผลทางการรักษาจำนวน 57 ใบ คิดเป็นร้อยละ 22.4 และใบสั่งยาที่มีความไม่เหมาะสมซึ่งมีขนาดยาสูงกว่าขนาดแนะนำจำนวน 13 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.5 และใบสั่งยาทั้งหมดที่ขนาดยาสูงกว่าขนาดแนะนำไม่ทำให้เกิดความเสี่ยงในการเกิดพิษต่อตับ นอกจากนี้พบว่ามีใบสั่งยาที่ให้ขนาดยาต่ำกว่าขนาดแนะนำโดยพบมากที่สุดในกลุ่มผู้ป่วยเด็กอายุ < 1 ปี เป็นจำนวน 61 ใบ คิดเป็นร้อยละ 33.3 และพบว่า มีใบสั่งยาที่ให้ขนาดยาสูงกว่าขนาดแนะนำโดยพบมากที่สุดในกลุ่มผู้ป่วยเด็กอายุ ≥ 5 และ < 12 ปี เป็นจำนวน 8 ใบ คิดเป็นร้อยละ 3.5 ประสิทธิภาพของแพทย์ผู้สั่งจ่าย ช่วงเวลาที่ห้องยาได้รับใบสั่งยา และจำนวนรายการยาต่อ 1 ใบสั่ง ไม่มีผลต่อความไม่เหมาะสมของขนาดยาพาราเซตามอลที่สั่งจ่าย เกสัชกรมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาที่เด่นชัด 2 ปัญหา คือ การไม่ระบุขนาดยาและรูปแบบยาไม่สอดคล้องกับขนาดยาที่สั่งจ่าย ทั้งนี้เกสัชกรสามารถแก้ไขใบสั่งได้ 2 ใบ คิดเป็นร้อยละ 0.8 ของจำนวนใบสั่งยาทั้งหมดที่มีความไม่เหมาะสมของขนาดยาพาราเซตามอลที่สั่งจ่าย

Abstract

Dose appropriateness of paracetamol prescribed for pediatric patients
at out patient department, Ramathibodi Hospital

Duangrat Niyomthai, Chutikan Damsuwan

Project advisor: Busba Chindavijak*, Suvimol Na Bangchang**

*Department of Pharmacy, Faculty of Pharmacy, Mahidol University

**Pharmacy Department, Ramathibodi Hospital

Keyword: Paracetamol, underdose, overdose

Dose appropriateness of paracetamol prescribed for pediatric patients were studied. The study was conducted by reviewing prescriptions from out patient department, Ramathibodi Hospital during 5 May 2000 - 30 May 2000.

In total, there were 854 prescriptions. Of these, 268 prescriptions (30 %) were dose inappropriateness. Underdose were found in 255 prescriptions (28.5 %), where 57 prescriptions (22.4 %) presented the dose that had no therapeutic effect. Overdose were found in 13 prescriptions (1.5 %) but they had no risk of hepatotoxicity. The highest frequency of underdose was found in patient < 1 year (61 prescriptions, 33.3 %) and the highest frequency of overdose was found in patients ≥ 5 and < 12 years (8 prescriptions, 3.5 %). Dose inappropriateness were not associated with the experience of prescribers, the time that prescriptions reach the pharmacy, and the number of items per prescription. Pharmacists could solve problems in 2 prescriptions (0.8 %) that were unidentified dose and the dose unrelated to dosage form.